keramiske noter 63/2026

32. årgang

Keramikkens Venner

Reviews · Besprechungen · anmeldelser · Besprechungen · Reviews

Ved Gunnar Jakobsen

Gertraud Möhwald. Bildhauer will ich unbedingt werden. Texte und Werke. Red. Von Renate Luckner-Bien. Arnoldsche [Website: https://arnoldsche.com], Stuttgart 2025. 256 s. ill. noter. navneregister. tysk tekst. ib. 34 €.

Nogen selvbiografi er det aldrig blevet til for Gertraud Möhwald (1929-2002), men heldigvis har hun efterladt sig mange skriftlige ytringer om sit liv og arbejde samt tilgang til keramikken, som var hendes yndlingsmateriale, da det var nemmere at arbejde med ler end den hårde sten, hvorfor hun forlod stenen til fordel for keramikken.

Hendes skriftlige ytringer foreligger hovedsagelig i form af tekster til udstillingskataloger, interviews samt et utal af breve. Velskrevet og absolut spændende læsning, hvor disse skriftlige bidrag er bragt kronologisk i bogen i forhold til hendes levnedsløb, selv om de er skrevet på et senere tidspunkt. Teksterne er sideløbende fint kommenteret af biografiens forfatter Renate Luckner-Bien.

Gertraud Degen, som hun er født, var en viljestærk ung kvinde, der efter studentereksamen formåede at komme i lære som stenhugger hos stenhuggermester Rudolf Kreische som dennes første kvindelige lærling, hvad mester måtte høre meget for fra sine kolleger. I sin læretid deltog hun i genopbygningen af Zwinger i Dresden. Efter at have afsluttet sin uddannelse i 1950 fortsatte hun med at studere formgivning ved Institut für künstlerische Werkgestaltung Halle. Et studie, som varede fra 1951 frem til 1954. Under studiet i 1952 giftede hun sig med maleren Otto Möhwald og tog sin mands efternavn Möhwald.

Fra 1959 til 1964 studerede hun keramik ved Kunsthochschule Burg Giebichenstein i Halle, hvorefter hun fortsatte med at undervise der, først som kunstnerisk/videnskabelig medarbejder frem til 1970, hvorefter hun frem til 1973 fungerede som leder af keramikafdelingen. Samtidig med sin ansættelse ved Burg Giebichenstein, fremstillede hun brugskeramik i mindre serier sammen med en kollega udover unikakeramik.

Fra 1974 til 1989 arbejdede hun fra eget værksted i Halle, samtidig med at hun stadig underviste ved Kunsthochschule Burg Giebichenstein.

Tidligt i sin keramiske praksis arbejdede hun hovedsageligt med brugsting. I løbet af 1980'erne kom det figurative udtryk dog mere i fokus, mens de funktionelle objekter trådte i baggrunden. Den menneskelige figur - særligt hovedet og ansigtet samt torso og hænder - blev gradvist omdrejningspunktet i hendes skulpturer. Her inddrog hun porcelænsskår og rå, fundne materialer, hvilket gav værkerne et groft og eksperimenterende præg, hvor materialernes karakter spiller en central rolle i det samlede udtryk.

Den ellers udmærkede og velillustrerede bog savner en tidstavle, så man umiddelbart ville kunne se, hvornår hvad skete i hendes liv, hvilket ikke altid står læseren helt klart, måske også på enkelte punkter virker modstridende. Derudover mangler en bibliografi, da det ville være nyttigt med en oversigt over den væsentligste litteratur om hende. Til gengæld er det fint, at bogen indeholder et navneregister med fødselsår og eventuelle dødsår for de enkelte personer.

Gunnar Jakobsen